

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/393/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215202515
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7215202515.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne: O.. I. W., D.. XX.XX.XXXX, N. S. G., Č. V. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Azariová & Ružbašan, Law firm s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kmeťova 26, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o 879,68 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 11.9.2018 č.k. 25C/91/2015-270 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi 879,68 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 15.12.2014 do zaplatenia a nahradiť trovy prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovanej zaplatenia 879,68 eur s prísl.. Rozhodol, že žalovaná má voči žalobkyňi právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 4 ods. 1 písm. a/ bod e, f, ods. 2,3, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 až 3, § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len zák. č. 514/2003 Z.z.) vzal za preukázané, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Okresným dopravným inšpektorátom zo dňa 16.11.2012 bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ, Okresného dopravného inšpektorátu zo dňa XX.XX.XXXX ČVS:ORP-343/DI-KE-2012 bolo voči žalobkyňi vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, proti ktorému uzneseniu bolo prípustné podať sťažnosť do 3 dní od oznámenia uznesenia. Žalobkyňa voči uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť nepodala. Dňa 7.2.2013 bola na Okresný súd Košice II, Okresnou prokuratúrou Košice II podaná obžaloba sp. zn. 3Pv 788/2012-6 voči žalobkyňi pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona. Okresný súd Košice II dňa 11.2.2013 rozhodol na základe podanej obžaloby trestným rozkazom č.k. 3T 11/2013-93, ktorým uznal žalobkyňu vinnú za prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona a uložil jej peňažný trest vo výške 600,-eur. Dňa 21.3.2013 žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu podala voči predmetnému trestnému rozkazu odpor. Dňa 19.3.2013 žalobkyňa splnomocnila Advokátsku kanceláriu Azariová & Ružbašan Law firm s.r.o. Košice, so sídlom Kmeťova 26, Košice zastupovaním v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 3T 11/2013. Z obsahu zápisníc o hlavných pojednávaniach v predmetnej trestnej veci vyplynulo, že právny zástupca žalobkyne JUDr. Róbert Ružbašan sa zúčastnil na hlavných pojednávaniach v dňoch 28.5.2013, 5.9.2013, 26.11.2013 a 24.4.2014. Žalobkyňa v trestnom konaní predložila znalecký posudok vyhotovený MUDr. Borisom Lisanským č. 54/2013. Okresný súd Košice II dňa 26.11.2013 rozsudkom č.k. 3T 11/2013-145 rozhodol tak, že uznal žalobkyňu za vinnú zo spáchania

prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona a uložil jej peňažný trest vo výške 500,- eur. Dňa 10.12.2013 žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu podala proti predmetnému rozsudku odvolanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 7To 24/2014-162 zrušil predmetný rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a oslobodil žalobkyňu v trestnom konaní obžalovanú, spod obžaloby Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 3Pv 788/2012 zo dňa 6.2.2013. Z odôvodnenia citovaného rozsudku Krajského súdu v Košiciach vyplynulo, že odvolanie obžalovanej je dôvodné, avšak z iných dôvodov ako ňou namietaných skutočností. Odvolací súd zistil, že všetky dôkazy z prípravného aj z hlavného pojednávania boli zabezpečené a vykonané procesne správnym spôsobom. Po vyhodnotení dôkazov dospel k odlišnému názoru od súdu prvého stupňa, pričom konštatoval, že zodpovednosť za vzniknutú kolíziu a dopravnú nehodu podľa názoru odvolacieho súdu neniesla obžalovaná, ale svedkyňa. Vzhľadom na tieto skutočnosti nie je možné konanie obžalovanej posúdiť ani ako iné protiprávne konanie.

3. Súd prvej inštancie v súvislosti so skúmaním otázky orgánu konajúceho za žalovanú uviedol, že vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. prichádza do úvahy ako orgán konajúci v mene štátu tak Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky a v úseku trestného konania pred súdom Ministerstvo spravodlivosti, keďže ide o úsek trestného konania, ktorý začína vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania a je zavŕšený podaním obžaloby a následne oslobodením spod obžaloby. Žalobkyňa uplatnila svoj nárok na náhradu škody z dôvodu nezákonného rozhodnutia vydaného orgánom v trestnom konaní na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré predbežne prerokovalo nárok žalobkyne na náhradu škody s tým výsledkom, že jej žiadosti nebolo vyhovené. Ministerstvo spravodlivosti v oznámení zo dňa 8.12.2014 konštatovalo, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej výkonom verejnej moci. Nakoľko nárok žalobkyne na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. uplatnený na Ministerstve spravodlivosti nebol týmto orgánom v zmysle § 4 ods. 3 spomínaného zákona postúpený inému orgánu, súd prvej inštancie mal za to, že v zmysle ust. § 4 ods. 2 citovaného zákona orgánom zastupujúcim štát v tomto konaní je Ministerstvo spravodlivosti.

4. Pokiaľ ide o samotný nárok žalobkyne na náhradu škody, súd prvej inštancie konštatoval, že tento nespĺňa predpoklady uvedené v ust. § 6 ods. 1 až 3 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Nárok na náhradu škody uplatnený žalobkyňou tak nespĺňa zákonné predpoklady, nakoľko rozhodnutie, ktoré možno považovať za zrušené v dôsledku oslobodenia žalobkyne spod obžaloby (trestný rozkaz a rozsudok prvého stupňa) nenadobudli právoplatnosť a proti uzneseniu o vznesení obvinenia žalovaná nepodala opravný prostriedok - sťažnosť.

5. V danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie neboli splnené ani podmienky vyplývajúce z ust. § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. tak na strane orgánu, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie, ako ani na strane účastníka - žalobkyne. Dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobkyňa nepodala sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia žalobkyňa neuviedla. V tej súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 171/2009 a sp. zn. 5Cdo 173/2015. Podanie opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu je podľa názoru súdu prvej inštancie zákonným predpokladom pre priznanie náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z., pričom úspešnosť alebo neúspešnosť podaného opravného prostriedku je irelevantná.

6. K právnemu názoru vyslovenému odvolacím súdom v zrušujúcich uzneseniach súd prvej inštancie uviedol, že odvolací súd nezdôvodnil odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, preto rešpektujúc ustálenú súdnu prax uzavrel, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady v zmysle § 6 ods. 1 až 3 zák. č. 514/2003 Z.z. pre priznanie nároku na náhradu škody. V danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady a to aj napriek tomu, že nezákonné rozhodnutie možno považovať za zrušené v dôsledku oslobodenia žalobkyne spod obžaloby rozhodnutím krajského súdu (konkrétne trestný rozkaz a rozsudok súdu prvého stupňa), tieto však nenadobudli právoplatnosť a voči uzneseniu o vznesení obvinenia žalobkyňa nepodala riadny opravný prostriedok, pričom neuviedla dôvody hodné osobitného zreteľa, tak ako má na mysli § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., pre ktoré by sa podanie riadneho opravného prostriedku voči uzneseniu o vznesení obvinenia nevyžadovalo. Trvanie na vyčerpaní tohto riadneho opravného prostriedku súd prvej inštancie nepovažoval za prepjatý formalizmus, ale rešpektovanie ust. § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

7. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1,2 C.s.p. a úspešnej žalovanej priznal právo na náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyni v celom rozsahu.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 2 písm. b/,d/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciu súde navrhla, aby rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovanú zaplatiť žalobkyni 879,68 eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne od 15.12.2014 do zaplatenia. Uplatnila náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania žalobkyňa predovšetkým vytkaľ súde prvej inštancie, že pri svojom rozhodovaní nerešpektoval záväzný právny názor vyslovený odvolacím súdom v uznesení, ktorým bol zrušený predchádzajúci rozsudok súde prvej inštancie. Odvolací súd vyslovil svoj právny názor v súvislosti s aplikáciou ust. § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým bol súd prvej inštancie viazaný. Napriek tomu rozhodol v rozpore s týmto vysloveným právnym názorom. Tým došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu, keď súd prvej inštancie rozhodol svojvoľne, bez akéhokoľvek odôvodnenia odklonu od vysloveného právneho názoru odvolacieho súde, čím došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci. Podľa názoru žalobkyne v danom prípade nastali dôvody hodné osobitného zreteľa ako má na mysli § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.. Súd totiž neprihliadol na skutočnosť, že žalobkyňa v prípravnom konaní nepodala sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, keďže prokurátor v predmetnej veci podal obžalobu, na ktorej trval aj v priebehu konania na súde prvej inštancie a to aj napriek tomu, že bol žalobkyňou predložený znalecký posudok MUDr. Lisanského, ktorý spochybnil zranenia poškodeného a skutočnosť, že nehodu spôsobila žalobkyňa. Prokurátor trval na podanej obžalobe aj v priebehu odvolacieho konania. Za takýchto okolností podanie sťažnosti (príčina) by v žiadnom prípade nemala za následok zastavenie trestného stíhania. Išlo by len o formálny úkon a v konaní by sa ďalej pokračovalo. Žalobkyňa v trestnom konaní vystupovala aktívne, nechala si vypracovať znalecký posudok, v dôsledku čoho bola v konečnom odvolacom konaní spod obžaloby oslobodená. Bolo by v rozpore s princípom spravodlivosti, ak by sa štát zbavil svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v trestnom konaní len s využitím formalizovaného výkladu, spočívajúceho v povinnosti podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu, ktoré bolo v konečnom dôsledku zrušené v dôsledku rozhodnutia o oslobodení žalobkyne spod obžaloby. Takýto výklad je v rozpore aj so samotným cieľom zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je náhrada škody spôsobenej štátom osobám, ktoré v dôsledku nezákonného postupu štátnych orgánov pri výkone verejnej moci utrpeli majetkovú škodu, nevynímajúc psychické útrapy a stresové situácie. Podľa názoru žalobkyne je rozhodnutie Najvyššieho súde Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 173/2015 na daný prípad neaplikovateľné. Pokiaľ súd prvej inštancie ako dôvod nepriznania nároku žalobkyne na náhradu škody voči štátu uvádza, že trestný rozkaz a ani rozsudok súde prvej inštancie nenadobudli právoplatnosť, s touto otázkou sa súde vo svojej aplikačnej praxi už vypořádali (rovnaký názor zaujal aj odvolací súd v uznesení zo dňa 12.4.2016 sp. zn. 9Co/810/2015), keď bolo ustálené, že oslobodzujúci rozsudok má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, ale aj ďalších na toto rozhodnutie nadväzujúcich rozhodnutí.

9. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Súd prvej inštancie riadne odôvodnil odklon od právneho názoru odvolacieho súde, preto námietka žalobkyne v tomto smere neobstojí. Podľa názoru žalovanej významným z hľadiska aplikácie ust. § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. je len to, či poškodený využil možnosti dané mu procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie svojich práv. Zákon v tomto smere neprípúšťa žiadne výnimky. Správne súd prvej inštancie v tej súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súde Slovenskej republiky zo dňa 29.4.2010 sp. zn. 5Cdo 171/2009 a uznesenie Najvyššieho súde Slovenskej republiky zo dňa 26.10.2016 sp. zn. 5Cdo 173/2015. Tieto rozhodnutia sú aplikovateľné aj na prípad žalobkyne. Je nespochybniteľné, že v prípade žalobkyne nie je naplnená podmienka existencie nezákonného rozhodnutia (v časti žalobkyňou uplatnenej náhrady škody z titulu trestného rozkazu a rozsudku Okresného súde Košice II) ako jedna z trojice kumulatívnych podmienok stanovených pre vznik nároku na náhradu škody. Trestný rozkaz a ani rozsudok Okresného súde Košice II zo dňa 26.11.2013 nikdy nenadobudli právoplatnosť. V tej súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súde ČR zo dňa 2.2.2016 sp. zn. 25Cdo 2162/05. Vytkla tiež nedostatok oprávnenia Ministerstva spravodlivosti konať v mene štátu v danej veci. V tej súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súde Slovenskej republiky zo dňa 14.10.2015 sp. zn. 8Cdo 289/2014.

10. Žalobkyňa v reakcii na vyjadrenie žalovanej zotrvala na svojej odvolacej argumentácii a uviedla, že judikatúra Najvyššieho súde Slovenskej republiky a Ústavného súde Slovenskej republiky jednoznačne

ustálila, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z., preto tvrdenia žalovanej v tomto smere považuje za neopodstatnené. V tej súvislosti poukázala na viacero rozhodnutí najvyššieho súdu a Ústavného súdu Slovenskej republiky. V súvislosti s orgánom oprávneným konať v mene štátu žalovaná odkázala na rozhodnutia, ktoré sú odlišné skutkovo od daného prípadu, keďže v týchto veciach proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola podaná sťažnosť, tá bola zamietnutá a bola podaná obžaloba.

11. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku ani pre jeho zrušenie.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.8.2019 o 10.10 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 202/II. posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 15.8.2019 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p..

13. Odvolací súd po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že v danej veci súd prvej inštancie zo správne zisteného skutkového stavu dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec však nesprávne právne posúdil, keď na daný prípad nesprávne aplikoval použité zákonné ustanovenia.

14. Súdu prvej inštancie je predovšetkým potrebné vytknúť, že z hľadiska dôvodnosti žalobkyňou uplatneného nároku vo vzťahu k aplikácii ust. § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. nerešpektoval už skôr vyslovený právny názor odvolacieho súdu v uzneseniach, ktorými boli zrušené skôr vydané rozsudky súdu prvej inštancie, keď v tej súvislosti posudzoval iba trestný rozkaz a rozsudok Okresného súdu Michalovce, pričom neposudzoval ako nezákonné rozhodnutie uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 17.12.2012.

15. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením súdu prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené predpoklady pre vznik nároku žalobkyne na náhradu škody voči žalovanej v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že nie je splnená podmienka zrušenia nezákonného rozhodnutia, ktorým mala byť škoda spôsobená v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z..

16. Z výkladu ust. § 6 zák. č. 514/2003 Z.z., podporeného ustálenou českou a slovenskou súdnou judikatúrou je možné dospieť k jednoznačnému záveru, že zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú, bez ohľadu na dôvody, ktoré k nim viedli, z hľadiska ust. § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 18.8.2010 sp. zn. 4MCdo 15/2009 jednoznačne konštatoval, že pokiaľ došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí a zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Uviedol ďalej, že vychádzajúc zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle č. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zmene) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Rovnako to platí aj v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby. Záver, že oslobodzujúci rozsudok by mal z hľadiska ust. § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. odlišný význam ako zrušenie rozhodnutia pre jeho nezákonnosť by bol v rozpore so zmyslom úpravy zodpovednosti štátu, a to s myšlienkou, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená štátom bola nahradená.

17. Odvolací súd sa s týmto výkladom v celom rozsahu stotožňuje, nemá dôvod od tohto výkladu sa odkloniť, pričom poukazuje na ďalšie obdobné rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré zaujali k tejto otázke rovnaký právny názor. Nakoľko aj následnou judikatúrou českých a slovenských najvyšších súdnych inštancií bol tento právny názor opakovane potvrdený, možno ho považovať za právne ustálený (viď

rozsudok NS ČR 1Cz 6/1990, rozsudok NS SR 1Cdo 53/93, uznesenie NS SR zo dňa 30.11.2009 sp. zn. 4Cdo 183/2009, nálezy ÚS ČR III. ÚS 2201/2010 zo dňa 11.4.2013, IV. ÚS 642/05 zo dňa 28.8.2007, II. ÚS 590/08 zo dňa 17.6.2008, III. ÚS 1976/09 z 13.12.2001 a PL ÚS 35/09 zo dňa 6.12.2011, nález ÚS SR zo dňa 24.3.2011 sp. zn. II. ÚS 25/2011 a ďalšie).

18. Keďže žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby pre skutky, pre ktoré jej bolo vznesené obvinenie a začaté trestné stíhanie, a tým bola splnená podmienka zrušenia nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania, bol splnený jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

19. Ako vyplýva z ust. § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. zodpovednosť štátu je (až na prípady hodné osobitného zreteľa) podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov, smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu.

20. Niet pochyb o tom, že žalobkyňa v trestnom konaní nepodala riadne a včas sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, na základe ktorého bolo trestné konanie vedené voči nej.

21. V predmetnom prípade žalobkyňa zdôvodnila nepodanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia tým, že prokurátor v predmetnej veci podal obžalobu, pričom na podanej obžalobe trval aj v priebehu konania na súde prvej inštancie a to aj napriek tomu, že bol žalobkyňou predložený znalecký posudok, ktorý spochybňoval zranenia poškodenej a tú skutočnosť, že žalobkyňa nehodu spôsobila. Prokurátor trval na podanej obžalobe aj v priebehu celého odvolacieho konania. Podľa žalobkyne nemožno vychádzať zo striktného a formalistického výkladu ust. § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. a samotnú tú skutočnosť, že žalobkyňa nevyužila právo podať proti uzneseniu o začatí trestného stíhania sťažnosť, aj keď toto právo mala, považovať za dôvod, pre ktorý by jej náhrada škody voči štátu nepatrila, aj keď boli naplnené všetky ostatné podmienky pre jej priznanie.

22. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru že z výkladu ust. § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ale ani zo samotného účelu spomínaného zákona nemožno vyvodiť záver, že (len) nepodaním sťažnosti proti uzneseniu o začatí trestného stíhania sa žalobca dobrovoľne zbavuje svojho základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu zakotveného v Ústave Slovenskej republiky (č.l. 46 ods. 3).

23. Nastolenými otázkami sa zaoberal aj Ústavný súd Českej republiky, ktorý v náleze zo dňa 3.8.2011 sp.zn. I. ÚS 1066/11 a už predtým v náleze zo dňa 2.6.2011 sp. zn. IV. ÚS 3719/10 konštatoval, že nezákonnosť trestného stíhania je spravidla konštatovaná až jeho právoplatným zastavením, či oslobodením spod obžaloby, k čomu dochádza spravidla po rade procesných úkonov, vrátane dokazovania a z iných dôvodov, ako sú dôvody uvedené v sťažnosti; podmienkou zastavenia trestného stíhania nie je nezákonnosť uznesenia o jeho začatí. Nie je preto rozumné od poškodeného požadovať, aby namietal nedôvodnosť a v dôsledku toho i nezákonnosť trestného stíhania už na jeho počiatku. Ústavný súd obdobne ako už vo svojom skoršom náleze sp. zn. IV. ÚS 3193/10 dodal, že za situácie, kedy štátnym zástupcom (v našom prípade prokurátorom), ktorý má povinnosť na zákonnosť prípravného konania dohliadať z úradnej povinnosti obžaloba bola podaná, čím dal prokurátor najavo svoje presvedčenie o dôvodnosti a zákonnosti začatia trestného stíhania, možno vychádzať z predpokladu, že sťažnosť poškodeného by úspešná nebola. Striktnú požiadavku na vyčerpanie tohto riadneho prostriedku treba považovať ako prísny formalizmus, zakladajúci porušenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím organu verejnej moci. Nepriamo sa podobnými otázkami zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze zo dňa 13.12.2016 I. ÚS 540/2016-33.

24. Odvolací súd tak v danej veci uzavrel, že len zo skutočnosti, že žalobkyňa sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia nepodala, pričom sa tak stalo v počiatočnom štádiu trestného konania nemožno usudzovať, že by sa vopred vzdala svojich práv, ktoré jej vznikli až v súvislosti s neskorším výsledkom trestného konania, keď bola spod obžaloby oslobodená z dôvodu, že skutok, ktorý jej bol kladený za vinu, nespáchala. Žalobkyňa v trestnom konaní vystupovala aktívne, predložila dôkaz - znalecký posudok, ktorý sa stal podkladom pre jej oslobodenie, pričom prokurátor v priebehu celého trestného konania na obžalobe trval, čoho dôkazom je podanie obžaloby a aj jeho neskorší postoj v konaní, keď na obžalobe napriek dôkazom svedčiacim v prospech žalobkyne, trval. Za takýchto okolností je zrejmé, že aj v prípade

pokiaľ by žalobkyňa sťažnosť proti uzneseniu podala, táto by nemala za následok zastavenie trestného stíhania voči nej.

25. Pokiaľ žalovaná rovnako ako súd prvej inštancie v súvislosti s posudzovaním nároku žalobkyne a aplikáciou ust. § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. poukázali na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 171/2009 a sp. zn. 5Cdo 173/2015, závery tam vyslovené nie sú úplne použiteľné v našom prípade, nakoľko najvyšší súd sa nezaobrá nastolenými otázkami a dôvodmi nepodania sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia. Odvolací súd má za to, že sa v danom prípade neodklonil od názoru vysloveného najvyšším súdom v spomínaných rozhodnutiach. Naopak názor odvolacieho súdu na nastolené otázky je plne v súlade so skôr spomínanými rozhodnutiami Ústavného súdu Českej republiky, ako jednej z najvyšších súdnych autorít.

26. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že v danom prípade došlo k splneniu všetkých podmienok daného zodpovedného vzťahu, t.j. k zrušeniu nezákonného rozhodnutia, škode a príčinnej súvislosti, preto žalovaná zodpovedá za škodu vzniknutú žalobkyni.

27. Pokiaľ ide o výšku škody, odvolací súd vychádzal z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie, ktorý v tomto smere vykonal dokazovanie, ktoré nebolo potrebné dopĺňať.

28. Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

29. Žalobkyňa bola v trestnom konaní zastúpená zvoleným obhajcom, ktorému uhradila trovy právneho zastúpenia, vyčíslené v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov spolu vo výške 580,88 eur.

30. Tie pozostávajú zo siedmich úkonov právnej služby, 3 x 87,47 eur za prevzatie a prípravu zastúpenia, odpor voči trestnému rozkazu a účasť na pojednávaní dňa 28.5.2013 podľa § 14 ods. 1 písm. a/, b/, c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. pri základnej sadzbe tarifnej odmeny 65,08 eur, vrátane 20% DPH a rež. paušálu vo výške 7,81 eur, vrátane 20% DPH, čo spolu činí 87,47 eur. Ďalej právnej zástupkyňi žalobkyne prináležala náhrada za účasť na pojednávaniach dňa 5.9.2013 a dňa 26.11.2013, 2 x 78,91 eur a za odvolanie voči rozsudku vo výške 78,91 eur (pri základnej sadzbe tarifnej odmeny vo výške 57,95 eur, režijnom paušále 7,81 eur, vrátane 20% DPH), a za účasť na pojednávaní dňa 24.4.2014 vo výške 81,74 eur (pri základnej sadzbe tarifnej odmeny vo výške 60,08 eur, režijnom paušále 8,04 eur, vrátane 20% DPH), spolu vo výške 580,88 eur.

31. Žalobkyňa uplatnila voči žalovanej aj nárok na náhradu trov dôkazu - znaleckého posudku vypracovaného znalcom MUDr. Borisom Lisanským, ktorému uhradila odmenu vo výške 298,80 eur. Odvolací súd považuje tento nárok za opodstatnený, keďže ide o účelne vynaložené náklady spojené s obhajobou žalobkyne .

32. Spolu s istinou priznal žalobkyni aj nárok na úroky z omeškania, ktoré priznal v zákonnej výške vychádzajúc z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 vyhl. č. 87/1995 Z.z. v platnom znení vo výške 5,05% ročne. Počiatok omeškania žalovanej stanovil odvolací súd v súlade s § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia žalovanej, že neuspokojí nárok na náhradu škody, adresovaného žalobkyni.

33. Pokiaľ ide o posúdenie pasívnej legitímácie žalovanej v súvislosti s orgánom, ktorý je oprávnený za ňu konať, správne súd prvej inštancie vychádzal z toho, že takýmto orgánom je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Žalobkyňa svoje nároky voči žalovanej odvodzovala z postupu a rozhodnutí vydaných v trestnom konaní, v ktorom spolupôsobia popri sebe viaceré orgány. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podala na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré aj vybavilo sťažnosť žalobkyne tým spôsobom, že jej nárok na náhradu škody považovalo za neopodstatnený. V tomto smere sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, vysloveným v napadnutom rozsudku. Navyše k podobnému prípadu došlo už aj v spomínanom

rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 173/2015 zo dňa 26.10.2016, kedy najvyšší súd, rovnako ako súdy nižšej inštancie za pasívne označeného považovali Slovenskú republiku, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

34. Na základe týchto úvah odvolací súd v súlade s § 388 C.s.p. zmenil napadnutý rozsudok tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 879,68 eur s prísl., tak ako vyplýva z enunciátu tohto rozhodnutia.

35. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnej žalobkyni priznal plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči neúspešnej žalovanej. V danom prípade odvolací súd nezhliadol žiadne dôvody pre aplikáciu ust. § 257 C.s.p. na daný prípad.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).